

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGŐLENSÉGI ÉS CSAPÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE

Előfizetési ár helyben, házhoz hordva:
Égész évre . . . 12.- kor. Negyedévre . . . 8.- kor.
Félévre . . . 6.- kor. Egy óra . . . 1.- kor.
Egyes szám ára 4 fillér.

Felelős szerkesztő:
SIMON ISTVÁN.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Darabos-utca 7. sz. a. — Telefon 412. szám.

Lapkiadó:
HOROVITZ ZSIGMOND.

Előfizetési ár vidékre, postán küldve:
Égész évre . . . 18.- kor. Negyedévre . . . 4.50 kor.
Félévre . . . 9.- kor. Egy óra . . . 1.50 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

Dr. Baltazár Dezső püspöki beiktatása.

Debreczen, aug. 15.

Nevezetes napja volt ma Debreczen város közönségének. Pazar fény nyel, lelkesedés és szeretetteljes ünnepségek között igttatták be hivatalába a tiszántuli református egyházkerület püspökét, Baltazár Dezsőt.

Akik ezen a nagy és lelkes ünnepségen jelen voltak, e jelentős eseménynek fenséges érzetétől voltak áthatva, amely ezer és ezer ember szívét-lelkét ragadta meg.

Baltazár Dezső dr a mai nappal a kezébe vette az egyházkerület kormányzását. Gyönyörű beszédében kifejtette, hogy érzi diszes, magas és jelentőségeltjes állásának súlyát, de érez egyszerűt mint erőt, kitartást arra, hogy boldog emlékü elődeinek nyomdokán haladva, valóra váltsa munkálkodásával a református eszményeket.

Mi, akik Baltazár Dezső püspök közéleti és egyházi működését ismerjük s tanui voltunk eddigi munkálkodásának, tudjuk, hogy megvan benne az a hatalmas erő és kemény akarat, amelyek alkalmasak arra, hogy a magyar reformátusság ügyeit rendíthetetlen kitartással dülőre vigye és megfeleljen annak a várakozásnak, amelyet személyéhez és jövő munkásságához milliók fűznek.

Impozáns, nagyméretű, ragyogó volt ez a mai ünnepség. Méltó az ünnepség központjában álló új püspök kiváló egyéniségéhez, akit becsül, szeret rajongással nemcsak Debreczen, nemcsak a tiszántuli egyházkerület, hanem az ország minden részében lakó kálvinista ember.

Az egész ország szeme függött a mai napon Debreczenen, ahonnét nem egyszer indultak el országot hódító körutra igék, amelyeket nagy emberek mondtak. Igéknek tekintjük Baltazár Dezső szavait, amelyeket a nagytemplomban hallott ezrekre menő közönség előtt, s bizonyosra vesszük, hogy azok a tanítások, amelyek magvait Baltazár Dezső dr püspök el a fog hinteni, az egyház, a fiaza és a társadalom nagyságát fogják megteremteni.

Ez a nap, melyen az új püspök elfoglalta hivatalát, emlékezetes lesz még sokáig. Adja Isten, hogy Baltazár Dezső ragyogó tudását, nagy tettekre való készségeit hosszú évtizedeken át kifejttesse egyháza és hazája boldogíthatására.

Az ünnepségekről részletes tudósításunk a következő:

Az ünnepség kezdete.

Már kora reggel meglátszott az egész városban, hogy nagy eseménynek színhelye lesz Debreczen. A Méliusz Péterek, Balogh Péterek, Eröss Lajosok örökébe új utód lép, akit ma fognak installálni nagy ünnepséggel. Különösen a Nagytemplom előtti tér mutat színes képet. A rendet díszruhába öltözött rendőrök tartják fenn akik kordont huznak a Nagytemplom körül. Az öreg Kollegium is mintha meglevenedne: fel van lobogózva, előtte nyüzsgő néptömeg. Az egyházkerületi közgyűlés tagjai a Kollegium dísztermében gyülekeznek. — Gyönyörűen fest a sok szebbnél-szebb díszmagyar.

Egynegyed tíz órakor nyitotta meg gróf Degenfeld József egyházkerületi főgondnok az egyházkerület rend-

kívül közgyűlését, amelyet dr. Baltazár Dezső püspök beiktatása alkalmából hívtak össze. A gyűlésre el nem jött tagokról szóló jelentés után a megjelent tagokat vették számba. Az egyházkerületi közgyűlésen megjelentek a következő egyházkerületi közgyűlési tagok:

Hevesnagyk. egyházmege Gergely Antal, Szabó Sándor, Gáll Kálmán, dr Horthy Szabolcs, Középszabolcsi egyházmege Nagy Máthé Albert, Márkus Dezső. Mármaros—ugocsi egyházmege Tóth Ferencz, Szegedy Gyula, Nagybányai egyházmege: Sátor Dávid. Nagykárolyi egyházmege Kincses István. Nagyszalontai egyházmege Nagy Imre, Szabó István, Hadházy Kálmán, gróf Tisza Kálmán, Tatár Béla. Szatmári e.-m. Kiss Bertalan, Bőszörményi Emil. — Tanintézetek: Debreczeni főiskola: Erdős József dr, Jászay Viktor dr, Ferenczy Gyula dr, Karay Sándor, Orosz István. Bókési főgymnázium Körber Tivadar. Hajduböszörményi gymnázium Köblös Samu. Nánási gymnázium Nagy Elek. — Hódmezővásárhelyi gymn. Imre Lajos. Karcazi gymn. Szeremley Barnabás. Máramaroszi liceum Papp Tibor dr, gymn. Jakobinyi Péter. Mezőturi főgymn. Borsos Károly. Szatmárné meli főgymn. Bakesy Gergely. — Tanítók: Simon Károly, Dobó Sándor, Császár Péter, Nagykárolyi egyházmege Berey József, Domahidy Elemér. Nagyszalontai egyházmege Balogh Ambrus. Szatmári egyházmege Biky Károly, Madaray Dezső. Debreczeni egyház főgondnoka Kovács József. Egyházkerületi tanácsbírák: lelkészek K. Tóth Kálmán, Móde Ferencz, Széll Kálmán, Kiss Ferencz; világiak: Géresy Kálmán, Dóczy Imre, Magoss György dr. — Egyházmegei képvis. Kallós Tivadar, Szabó Albert. Alsószabolcs—Hajdúvidéki egyhm. Goltay Sándor, Veres Géza, Kovacs Gyula, Padrah

Sándor. Békésbányai egyházmege: Fekete Gyula, Szabolcska Mihály, Csató Zsigmond dr, Zsiros Lajos dr Bihari egyház. Léway Mihály, Kuróvszky Ferencz. Debreczeni egyházmege Szele György, F. Varga Lajos, Sinka Sándor. Ermelléki egyházmege Végh József, Kovács A., Magyar Miklós. Felsőszabolcsi egyházmege Somogyi József, Salánky Bertalan.

Egyház. főjegyző: Dr. Dobsa Lajos. Egyház. aljegyzők Futó Zoltán Dr. Kun Béla. Gymn. elügyelő Dóczy Imre, ügyész Márk Endre. pénztárnok Rózsa Sándor. Számvevő: Varga Pál.

Az egyházkerületi közgyűlés ezután áttért a püspökválasztásról szóló előterjesztésre, az egyházkerületi szavazat bontó küldöttség jegyzőkönyve alapján.

A püspöki hivatal bemutatja a lázári egyházközség főgondnokának és presbyteriumának egyházkerületi főgondnok ur ömeltóságához, valamint a megválasztott püspök urhoz intézett kérvényeit, melyekben előadván, hogy a lázári egyházközség presbyteriuma a püspökválasztásra a maga szavazatát teljesen szabályos gyűlésben leadta és pedig dr. Baltazár Dezsőre s így a szabályszerűen leadott szavazat be nem küldése kizárólag a lelkész önkényes tette volt, kéri összeférhetetlennek mondott lelkészü ellen a fegyelmi eljárás megindítását.

Az egyházkerületi közgyűlés kimondja, hogy dr. Baltazár Dezső tiszántuli református egyházkerületi püspök szabályszerűen és egyértelműséggel történt megválasztását tudomásul veszi és készséggel megerősíti; egyszersmind a megválasztott püspök urat szeretettel, bizalommal és reménységgel üdvözlí és tisztességének az elfogadására kéri.

Utastija továbbá az egyházkerületi közgyűlés az egyházmegei közgyűlé-

Magyarország legegánsabb a a modern igényeknek minden tekintetben megfelelő, amerikai vasredőny szilárd építkezésű

CIRKUSZ Schmidt M.

augusztus 17-én Debreczenbe érkezik, estenként fél 9 órakor a Széchenyi-utca végén nagy előadásokat tart óriási világvárosi műsorral, amely minden eddig létezett mutatványt felülmulnak. Vállalatom más utazó cirkusszal össze nem tévesztendő. Jegyek előre válthatók

Schvartz Dániel dohánytőzsdéjében, a városházával szemben.

seket, hogy a szavazatot nem adott 3 egyházközség ellen hatáskörében szabályszerűen eljárjon és ezt az intézkedést haladéktalanul foganatosítsa.

Ezután küldöttséget alakítottak a megválasztott püspök meghívására. Dr. Balthazár Dezső a terembe lép, mire minden oldalról feléje zug az «éljen!» Balthazár meghatva köszöni meg az ünnepeltetést, miközben elfoglalja helyét az emelvényen, gróf Degenfeld József mellett, az egyházkerület tisztikarában.

Gróf Degenfeld József ezután rövid beszédet intézett Balthazárhoz. Tudomására hozza megválasztását, az egyházkerület megerősítő határozatát. Végül felkéri, hogy nyilatkozzék: elfogadja-e a diszes állást és hajlandó-e az esküt letenni az egyházi törvények értelmében.

Dr. Balthazár Dezső: Mély meghatottsággal hallok a főgondnok ur szavait. A köszönet és hála tolnak az ajkamra. De az egyházkerület bizalmát én nem szavakkal, hanem tettekkal akarom megköszönni. Amivel az ur megáldott, ami gyarló erővel felruházott, azt legjobb akaratom szerint fogom hazám, egyházam, vallásom javára fordítani. — Köszönetet mondok a főgondnok urnak, az egyházkerületi közgyűlés tagjainak, az egyházkerületnek, kik bizalmukkal megtiszteltek és a választást elfogadom. Kijelenthetem szívem-lelkem, legjobb lelküismeretem szerint, hogy a választásban más törekvések, más eszközök nem érvényesültek, mint amilyeneket demokratikus egyházunk törvényei megengednek. Fogadom és ígérem, hogy tetteknek az erejével köszönöm meg az egyházkerület bizalmát, amely e diszes állásba helyezett.

Ezután Baksi Lajos egyházkerületi jegyző felolvassa az eskümintát, a mire Balthazár Dezső kijelenti, hogy hajlandó letenni az esküt. Gróf Degenfeld József főgondnok ezután felüggeszti a gyűlést. Az egyházkerületi közgyűlés tagjai erre átvonultak a Nagytemplomban tartandó ünnepi isteni tiszteletre, gróf Degenfeld József vezetése mellett, az összes harangok zugása között.

A Nagytemplomban.

Zsufolásig megtelt a Nagytemplom amely már régóta nem látott olyan diszes és impozáns közönséget, mint azt, amely Balthazár Dezső beiktatására sereglött össze. A testületek és küldöttségek a kijelölt helyeket elfoglalván, az isteni tisztelet a debreczeni városi Dalegylet következő alkalmi énekével vette kezdetét:

ALDASOK ISTENE.

Rossinitől.

Aldások Istene,
Ki a mennyben lakol,
Hozzád száll a zene
E népek ajkáról.
Aldások Istene,
AKi a mennyben lakol,
Hozzád száll a zene
E népek ajkáról.
A madár ajakán tenéked zeng a dal,
Téged áld a virány fejlőd virággal,
A felhő az égen mennydörögve mégyen,
A csermely és a szél hatalmadról beszél.

Aldások Istene,
Ki a mennyben lakol,
Hozzád száll a zene
E népek ajkáról.

Majd az egész gyülekezet fennállva lénekelt a 37-ik dicséret első versét.

Dr. Balthazár Dezső lépett ezután a szószékre és a következő imát mondotta:

Mindenható királyunk! Bölcsességnek és szentségnek, igazságnak és szeretetnek istene. Ki felmagasztalás vagyta hitnek és megszegyenítés a tagadásnak, kihez mérve mindengasság alacsony a földön. Te hozzád száll minden áldásnak a dicsősége, ki a csillagokban a fény, lelkünkben az élet, örökkévalóságban az üdvösség vagy. Téged magasztal a magános órák fohásza és a hívek gyülekezetének egekig törő dicsérete.

Érezzük és vallást is teszünk róla mindnyájan, hogy igazságod végheiteken, jóságodnak a mértékével bányik velünk. Bizony, csak bukdosó vándorok vagyunk a földön. Micsoda a mi erónk, a mi épsegünk, nagyságunk, — amely gyorsan mulik és csak a gyarlóságot hagyja vissza reánk. Micsoda a mi tudományunk, a mely csalódással születik és csalódással hal meg. Mi a mi bölcsességünk, — előtéd csak ostobaság! — Mi a mi tisztaságunk? Bizony csak bűn! Micsoda a mi méltóságunk a te mindenségednek a méltóságához képest? Micsoda ez a méltóság is, amely szolgálaid közül egyet anyaszentegyházad élére állít?!

Lepkeláng csak e méltóság akkor, ha lélegeti, fűszke szárnyakat, a melyek talán nagyon magasba akarnának röpteni; — vagy aggodalom e méltóság akkor, ha viselője alázatos akar maradni. Oh Uram! Leborulunk előtéd minnyájan, hogy fiaddá fogadj és így eksits meg bennünket. Ez a mi közös fényünk, — egyetlen méltóságunk, ez a korona az isteni adományok között. Ezt a fényességet megbecsülni tégy erőssé bennünket.

E fényesség reményében tedd tökéletesé életünket, hogy lássuk az Atyát, akinek véghetetlen jóságát — meghálálni keljünk magasztos versenyre. Hozd így a szent papság országát, a te országodat közel; hol ki mérne nagyságot és alacsonyságot, hol terhet hordani öröm, hol meghalni gyönyörűség, — mert minden arra mutat, aki a kezdet, az a vég! Te reád. Te reád, a mi mindenünkre, királyunkra, jó atyánkra.

Amen.

Az ima elhangzása után gróf Degenfeld József egyházkerületi főgondnok tudatta a gyülekezettel a püspökválasztás eredményét s azt a körülményt, hogy a megválasztott püspököt az egyházkerületi közgyűlés megerősítette. Ezután felhívta a püspököt esküje letételére; ünnepélyes csendben állt fel az egész gyülekezet. Dávidházy János, mint a legidősebb esperes eskette fel a püspököt. Ercezes és azért mégis alázatos, szelid hangon ismételte az eskü szavait Balthazár Dezső, akin látszott, hogy nem tudja elpalástolni meghatottságát.

Eskü után a püspök térdre borult és a három legidősebb esperes kezeit fejére tévén, Dávidházy János hívó és áldó fohászt bocsátott az egek urához. Talán ez volt az egész ünnepélyes aktusnak a legszebbik része. Mintha csak az őskeresztényi idők ujultak volna meg előttünk, — úgy hatott természetességével, bensőségével, keresztényi tisztaságával ez a jelenet.

A felesketett püspököt gróf Degenfeld József üdvözölte. Kifejtette, hogy Balthazár Dezsőre nagy és szép feladat vár, annál nagyobb és

szébb, mivel nagy elődnek lesz a méltó utódja. Mert ő tudja, hogy Balthazár Dezsőben igazi embert és püspököt nyer a tiszántuli egyházkerület és a református magyar egyház. Beszédének végén átnyújtotta a beiktatott püspöknek az egyházkerület pecsétjét, mint hatalma szimbólumát.

Ezután az esperesek, egyházmegegyei gondnokok, egyházkerületi tanácsbírák és jegyzők — orgonaszó hangja mellett — egymásután kezelt fogtak a püspökkel.

Balthazár beszéde.

Dr. Balthazár Dezső, a tiszántuli egyházkerület megválasztott, megerősített és beiktatott püspöke lépett most a szószékre, hogy elmondja hatalmas alkalmi beszédét. A gyönyörű beszédből, amely valóban megérdemli, hogy az irodalmi remekművek közé számítsuk, a következőket adjuk:

Mit látni jöttetek? — e szavakkal fordult Jézus a sokasághoz, akik nála az uttörő keresztelő szent Jánosban is többet láttak. Mit látni jöttetek? — kértem én is tőletek. Ő vele merem azt elmondani, akiért élek, hallok, — hogy itt esm láttok ingadozó fagyalt. Az én hitem és esküvésem erejénél fogva megmaradok — mindazoknál, amiket tanultam, hisz tudom, hogy kitől tanultam mind ezeket. Ingadozó nádszál nem lehetek soha, mert a köszikla, amelyen állok, erős és vezérfény, amely után megyek, bizonyos.

Manapság szinte járványos ideje van az emberi tévelygéseknek. A hitek egyetemes bizalma vezérül hívott meg engem. Legszenőbb kötelességemnek fogom tehát tartani, hogy e tévelygések ellen harcoljak. Keresztjén gyülekezet! Akit láttok, az vezér. Erős elhatározástól és reménység által vezéreltetve, minden vezér harcteret keres. Az pedig jó harcot akarok harcolni. Én én harcterem itt lesz a jóban-rosszban tusakodó emberek között. Tudom, hogy az én vezérségem lelki vezérség lesz, de tudom azt is, hogy nemcsak lelki, de testi te testi győtelmek is szorongatják nyájamat. A nagy és mindig visszatérő társadalmi áramlatok, a melyek éppen a lélek tagadásának a legönállóbb erejénél fogva akarnak csak a testnek kultuszát teremtani, — sohasem lehet helyes és jogos. Viszont az az irányzat, amely a testeket teljesen elhanyagolva, csak a lélek uralmát hirdeti és végül a világi hatalom bálványaihoz érkezett el, — vajjon mit ér? Én Jézus példáját akarom követni.

Jézust ott látjuk az élet minden forogtatagában. Nem zárkózik el a test kívánságaitól. A test és lélek közönségének az aranyhidján vezetnek a menybe léptei. Az égbe vezet, de földi gyakorlati utakon. Mert a keresztényiség nagy eszméi nem a farizeusoknak és nem az ábrándozóknak való. A keresztényiség nagy eszméi arra való, hogy belőlük minden halandó életére égi manna áldása hulljen.

Jézus az ut, az igazság az élet!... En utána megyek és nem törődök más semmivel. Ha ádázok követem elnek reám, ha meg is kövez a fontoskodók syredriuma, — amit az én Uramtól tanultam, azt beviszem az életbe. Az anyagelvűség a hanyatló, beteg társadalmak lelkének mesterséges izgató szere. És azért az az anyagelvűség teljes tagadása farizeusság.

A názárethi pusztaság, amely halotta Krisztust, gyönyörű tanítást adhatna minékünk, akik nem tud-

juk áthidalni a társadalom osztálygyűlötségének a mélységeit. Engem nem csábít a számtani egyenlőség mézes szigete, de megszeretnék tanítani dolgozni mindenkit: nemcsak a kenyérért, hanem a lélekért is.

A hit és tudomány nemcsak hogy fel kezdik mondani egymásnak a testvériséget, hanem ádáz gyűlölettel tekintenek egymásra. A hit elakarja vitatni a tudománytól az okosságot, a tudomány a hittől a jogosultságot. És mindkettő alacsony társadalmi célokat szolgál öntudatlanul. Az önmagasztalás megalázása ez!

Az ünnepségek vége.

Sütő Kálmán esperes mondott a püspök után üdvözlő beszédet, amire a gyülekezet felállt és dr. Balthazár Dezső megáldotta a gyülekezetet. A Nagytemplomi istentiszteletet a 179. dicséret utolsó versének az elének-lésével végződött, ami előtt még a városi dalárda adta elő a következő alkalmi éneket:

A teremtőhöz.

Schubert-től.

Fel, fel, fel, fel.
Istenhez fel.
Magasba törve zendülj énelem,
Üdvözölve Őt az alkotót;
Az Ő mindenható szavától
A semmi éltet nyer s erőt.
Forrását minden létnek
Üdvözli Őt a hálás mindenség.
Az égben, a földön üdv nevének,
dicsőség.
Hozzá törj fel imám, fel hozzá éne-
kem, imám.
Istenhez szállj, törj énelem, imám;
Istenhez szállj, szállj, énelem, imám.

Istentisztelet után az egyházkerületi közgyűlés tagjai visszatértek a főiskolai díszterembe, a közgyűlés folytatására.

Egyházkerületi főgondnok ur a közgyűlést megnyitó beszédében emlekezettünkbe idézvé azt a súlyos veszteséget, mely az egész magyar református egyházat báró Bánffy Dezső egyh. ker. főgondnok urnak, egyetemes konventünk világi elnökének halálával érte: egyházkerületi közgyűlé sünk e valóban nagy veszteség felett érzett mély és igaz gyászát jegyzőkönyvében megörökíti; mert báró Bánffy Dezső nemcsak mint egyik testvér-egyházkerület főgondnoka és az egyetemes konventnek majd egy évtizeden át volt elnöke vivta ki az egész magyar reformátusság szinte nagyrabecsülését és ragaszkodását, de magas méltóságától eltekintve is, mint magyar református férfi igaz mintaképe, izzó haza- és fajszere-tével, egyháza iránt minden áldozatra kész szolgálattal, a felvilágosodás és haladás ügye iránt nemes lelkesedésével, fáradhatatlan munkásságával, általában kiemelkedő egyéni nagy tulajdonságaival érdemessé tette magát arra, hogy mindenkor korán jött halála minden jónak fájdalmat okozzon; egyszersmind elhatározza, hogy a mély gyász felett érzett igaz részvétével az elhunyt nagy férfiú özvegyét értesíti.

Az egyházkerületi közgyűlés be-rekesztése után az ujonnan megválasztott püspök a következő küldöttségek tisztelgését fogadta:

- a) A konvent és a négy református egyházkerület küldöttsége. Szónok Antal Gábor dunántuli püspök.
- b) A tiszai ág. hitv. ev. egyházkerület. Szónok Geduly Henrik nyír-egyházai püspök.
- c) Debreczeni református egyház. Szónok K. Tóth Kálmán lelkész.
- d) Országos Református Lelkész-

egyesület. Szónok Kiss József esperes.

e) Római katolikus egyház. Szónok Groh Ferencz prépost-plébános.

f) Görög katolikus egyház. Szónok Jankovics Mihály püspöki külhelynök.

g) Ag. hitv. evang. egyház. Szónok Materny Lajos főesperes.

h) Izraelita hitközség. Szónok Krausz Viimos főrabbi.

i) Alsószabolcs—hajduvidéki egyházmegye. Szónok Szabó Lajos hadházi lelkész.

k) Egyházmegyék és egyházak. Szónok Sütő Kálmán esperes.

l) Hajduböszörményi egyház. Szónok Kálmán Lajos főgondnok.

m) Hajduszoboszlói egyház. Szónok Bélyeky Lajos lelkész.

2. Cs. és kir. hadsereg, m. kir. honvédség és a csendőrkörület tisztikara Patzák Kálmán tábornok vezetése alatt.

3. Debreczen város tanácsa s az állami anyakönyvi hivatal. Szónok Kovács József polgármester.

4. Hajdúvármegye. Szónok Kovács Gyula alispán.

5. Vármegyék és városok.

6. Kir. ítélőtábla. Szónok Unger Guszláv kuriai bíró.

7. Az ügyvédi és közjegyzői kamara. Szónok Márk Endre udvari tanácsos.

8. Kir. pénzügyigazgatóság. Szónok Ternovszky Alajos kir. tanácsos, pénzügyigazgató.

9. A főiskola tanári kara. Szónok Ferenczy Gyula dr. rektor.

10. Máv. üzletvezetőség. Szónok Uhlarik Béla üzletvezető.

11. Főrealiskola.

12. Kir. gazdasági akadémia.

13. M. kir. posta és távirat.

14. Az egyházkerület összes középiskolái. Szónok Dóczy Imre gimnáziumi felügyelő.

15. A kegyes tanítórendi főgimnázium. Szónok Lóky Béla igazgató

16. Kereskedő társulat és tanintézet. Szónok Zádor Lajos kir. tanácsos.

17. Debreczeni ipartestület. Szónok Dávidházy Kálmán elnök.

18. A tiszántúli egyházkerületi tanítók küldöttsége. Szónok Simon Károly elnök.

19. Debreczeni református tanítótestület. Szónok Kerékgyártó József elnök.

20. Énekvezérek egyesülete, szónok Nagy András kántor.

21. Főtisztelendő püspök ur volt osztálytársai. Szónok Szücs Géza dr. ügyvéd.

22. Homokkerti ref. olvasókör.

23. Főiskolai szenior és az ifjuság. Szónok Nagy István szenior.

A bankett.

Délután két óra után vette kezdetét a Royal-szálló fényes termeiben a beiktatástiszteletére rendezett közeli terítékes közebéd, a következő menüvel:

Csirke-ragaut, rántott borsóval. — Tok, tartár mártással. — Bélszín, Prágai, francia burgonya és tökkel. Sülték: liba és töltött csirke, saláta és kovászos ugorkával. — Vegyes rétes. Jardinetto. — Kávék. — Borok: Asztali homoki bor. Muzsai hegyaljai. Carbenet. — Ásványvizek Társadalmunknak a következő előkelőségei mondtak pohárköszöntőket:

A püspök: a királyért. A főgondnok: a püspökért. Sulyok István a püspökért. Kovács József a püspökért. Dr. Ferenczy Gyula a püspökért. Kovács Gyula a püspökért. Rásó Gyula a püspökért. A püspök. Sütő Kálmán a konventi elnökségért. Dr.

rületi küldöttekért. Görömbey Péter Baksa Lajos a konventi és egyházkezelés evangélikusokért. Domahidy Elemér a katonaságért. Dr. Petzkó Ernő az összes vendégekért.

A bankett emelkedett hangulatban folyt le és csak az esteli órákban ért véget.

Szép, világos
három szoba,
előszobával,
nagyon alkalmas
irodának,
hivatalnak.

November hó 1-sejére
kiadó.
Darabos-utca 7. szám.

HIREK.

Az edelényi gyilkosság. Az edelényi gyilkosság ügyében szenzáció; fordulat állott be.

Regula Ede vasárnap este a következő beismerést tette a nyomozást vezető Daróczy Elek járásbíró ester előtt:

Beismerem, hogy én tettem de részleteket nem mondok.

A csendőrség egyelőre nem fagatta a részletek felől.

A nyomozatnak igen nagy jelentőségű, döntő eredménye Regulának ez a beismerő vallomása, annak dacára, hogy a részletek elmondását megtagadta. Hihető, sőt diktosra vehető, hogy a legközelebbi időben, talán még ma teljes és részletes beismerő vallomást tesz.

Bulyovszky Gusztáv kir. főügyész helyettes intézkedésére a csendőrség elfogta **Gagybátorban Zsóka Terézt, Regula Ede menyasszonyát s annak édesatyját: Zsóka L. jost.** Mindkettőjüket erős csendőri fedezet alatt Edelenybe vitték, ahol szembesíteni fogják Regulával. Ettől a szembesítéstől teljes beismerést vár a nyomozat vezetősége.

Szezonzárás az Arany Bika Mulatóban. Ma este fejezi be az Arany Bika Mulató sikereiben gazdag szezonját. Ma utoljára kerül bemutatásra teljes egészében az a gyönyörű műsor, amely állandóan zsúfolt házakat vonzott. Palásthy Sándor, Tábori Frida, The 4 Miles világhírű csoport, Pásztor Zoltán, Cseri Irma és az egész kitűnő művészgarda ma utoljára fogja szórakoztatni hálás debreczeni publikumát. Előadás 9 órákor kezdődik.

Jön a cirkusz. Ujabb szórakozás kínálkozik a közönség számára. Ujjon a hirneves Schmidt-cirkusz, amely még e héten Umegkezdí előadásait. Néhány év óta állandó vendégünk Debreczenben a cirkusz, minden évben hoz egy csomó ujdonságot és így méltán kelt várakozást minden újabb idejövetele. Az ibén még az eddiginél is nagyobb sikert vár és pedig teljes joggal, mert új, a modern igényeknek minden tekintetben teljesen megfelelő amerikai vasredőny építkezése már külsőleg is egy hatalmas, vidéken páratlan cirkusz benyomását kelti, műsora pedig kitűnő s mindenütt óriási sikert aratott.

A gazdag műsor felőlöli a legújabb varietészámokat s azonfelül kitűnő számjai a műsornak azok a löidomítások, melyek Schmidt igazgató szakavatott kezét dicsérik. A Schmidt cirkusz megnyitó előadását holnap, szerdán este fél kilenc órákor tartja, amelyre jegyek előre válthatók a Schvarcz Dániel-féle dohánytözsdeben, a városházzal szemben.

A Széchenyi-Mulatóban kedden a társulat bucsufelélépte. Szerdától, augusztus 16-tól kezdve teljesen új társulat új műsorrall. Az új tagok közül különösen kiemelendők: Irsai Emilia ének- és táncművésznő, Viola Devma klasszikus táncosnő, Galambos Elemér komikus, Ralf Helfba manipulátor, Szamosi Gitta, szubrett előadó.

REGÉNY CSARNOK.

A KIRÁLYNŐ NYAKLÁNCA.

(Folytatás.)

Valois-Lamotte grófnénak, bár ez időben (1784) csak huszonnyolcadik évében járt, máris viharos mult volt a háta mögött. Franciaország egyik legelőkelőbb, de teljesen elszegényedett főnemesi családából származott. Büszke, fondorkodó teremtés volt, ki céljai eléréseben nem válogatta az eszközöket. Erősen eltöklelte magát, hogy újra vissza fogja szerezni családi javait. Ez volt az a cél, melynek életét szentelte. Férje, kinek hadnagyi rangján kívül nem volt egyebe előkelő nevével, kivilhetetlennek tartotta ezt a tervet, de az asszony Párisba költözött, hol választékos modorával és öntudatos fellépésével számos összeköttetésre tudott szert tenni az udvari körökben és a főnemesi családokban. Fő vágya arra irányult, hogy megnyerje sorsa iránt Mária Antoinette királyné részvétét. Befolyásával mindenekelőtt sikerült kivinnie azt, hogy férjét előléptették.

Végre elfogadták Versaillesben is és itt végre megtalálta az alkalmas talajt cselszövényei számára.

Azokhoz a személyiségekhez, kiknek jóindulatát sikerült megnyernie, tartozott Rohan herceg is, a biboros. A főpap nagy érdeklődéssel hallgatta meg élete történetét és megígérte, hogy mindent elkövet érdekében. Lamotte asszony sorsa egyre kedvezőbb fordulatot vett, mert a biboros jelentékeny kegydíjat eszközölt ki részére, külső élete is más alakot öltött.

Legáns lakást bérelt Páris egyik legelőkelőbb utcájában és gyönyörűen bebutorozta azt. Szalonja a legfényesebbek egyikévé lett az egész fővárosban, az legáns társaság tödult

hozza és az udvari és főnemesi körök első nevei állandó vendégei közé tartoztak.

Férje szintén tudott alkalmazkodni az új viszonyokhoz, de azért ő tovább is csak a falusi kurtanemes maradt, ki szerényen meghuzta magát a háttérben.

Lamotte asszony befolyása közismertté vált. Mindenki tudta, hogy Versaillesben szívesen látják, maga a királyné elbeszélte vele élettörténetét és biztosította őt szimpátiájáról, amivel Lamotténé nyilvánosan eldicsekedett. Előadása annál igazabbnak látszott, mert Rohan Lajos biboros nyilván megerősítette állításainak a valóságát.

A biboros jóindulata azonban éppenséggel nem volt önzetlen. Alapos okai voltak arra, hogy ezt a látszólag jelentéktelen személyt odaadó barátjánévét tette. Rohan nagyravágyó, szertelenül nagyravágyó ember volt. Származása és tudása némileg fel is jogosították erre a nagyravágyásra. Tiszteletet keltő, szépfelenség volt, éppenséggel nem méltatlan arra a székre, melyet az Akadémiában elfoglalt. Sőt ellenkezőleg, tehetség és főleg ékesszólás dolgában felülmúlta sok akadémikus társát. Nagy barátja volt a női nemnek és a nők is szerették, mert megvolt benne az intrikának, könnyelműségnek és erőszakosságának az a vegyülete, mely némely nőkre oly erős hatást tesz.

(Folyt. köv.)

VASUTI MENETREND.

Debreczenből indul:

Budapest felé reggel sz.-v. 5 óra 12 p. gy.-v. 8 ó. 57 p. délelőtt sz.-v. 11 ó. 27 p. délben sz.-v. 12 ó. 12 p. d. u. gy.-v. 4 ó. 42 p. este sz.-v. 9 ó. st sz.-v. 10 ó. 55 p. éjjl gy.-v. 1 óra 50 perc.

Szatmár felé reggel sz.-v. 5 ó. 20 délelőtt sz.-v. 10 ó. 1 p. délben gy.-v. 12 ó. 24 p. délután sz.-v. 3 ó. 56 este gy.-v. 7 ó. 15 p. este sz.-v. 10 ó. 51 p. éjjel sz.-v. 2 ó. 54 p.

Nyiregyháza felé személyvonatok reggel 5 ó. 14 p. reggel 8 ó. 51 p. délben 12 ó. 38 p. d. u. 4 ó. 28 p. este 7 ó. 30 p. éjjel 10 ó. 42 p.

Füzesabony jelé személyvonatok reggel 5 ó. 20 p. d. e. 11 ó. 52 p. délután 5 ó.

Tiszalök felé személyvonatok reggel 5 ó. 30 p. reggel 8 ó. 14 p. délben 12 ó. 22 p. d. u. 2 ó. 20 p. d. u. 4 ó. 35 p. este 7 ó. 10 p. éjjel 11 ó. 15 p.

Nagyvárad, illetve Nagyléta—Vértes felé reggel 4 ó. 45 p. d. e. 9 ó. 10 p. délben 12 ó. 18 p. d. u. 2 ó. 40 p. d. u. 4 ó. 8 p. este 7 ó. 38 p.

Debreczenbe érkezik:

Budapest felől reggel sz.-v. 5 ó. 8 p. sz.-v. 7 ó. 46 p. reggel sz.-v. 9 ó. 36 p. délben gy.-v. 12 ó. 2 p. d. u. sz.-v. 3 ó. 36 p. este gy.-v. 7 ó. este sz.-v. 9 ó. 42 p. éjjel sz.-v. 2 ó. 30 p.

Szatmár felől reggel sz.-v. 6 ó. 59 reggel gy.-v. 8 ó. 45 p. d. e. sz.-v. 11 ó. 40 p. d. u. gy.-v. 4 ó. 22 p. este 6 ó. 32 p. este sz.-v. 10 ó. 8 p. éjjel sz.-v. 1 ó. 29 p.

Nyiregyháza felől személyvonatok reggel 8 ó. 5 p. d. e. 11 ó. 22 p. d. u. 3 ó. 21 p. este 8 ó. 28 p. éjjel 10 ó. 20 p.

Füzesabony felől személyvonatok reggel 7 ó. 42 p. d. u. 5 ó. 18 p. este 10 ó. 9 p.

Tiszalök felől személyvonatok reggel 7 ó. 16 p. reggel 9 ó. 24 p. d. e. 11 ó. 32 p. d. u. 2 ó. 13 p. d. u. 3 ó. 30 p. este 6 ó. 28 p. este 10 ó. 37 perc.

Apró hirdetések.

Tíz ezrig 50 fillér. Apró hirdetések előre fizetendők.

Ha nincs pénz és szüksége van vászon asztalterítő, szövet és csipkefüggöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi, fiú öltönyre, vagy tükör, kép és butor, csekély heti, vagy havi részletre. — Városi, megyei és állami tisztviselők kedvezményben részesülnek. Tisztelettel Kaiser Salamon, Hatvan-u. 2. Telefon 685.

Tanuló és tanuló leány fizetéssel felvétetik Antalffy Ferenc könyvkötészetében, Piac-u. 31. sz.

Elegánsan butorozott különbejárta utcai szoba, villanyvilágítással Darabos-utca 7. sz. a. kiadó.

Egy rollós ajtó betéttel és kétszárnyu üvegtájjal, eladó. Bővebbet Darabos-utca 7. sz.

Utcai emeleti lakás, minden modern kényelemmel, augusztus elsejére kiadó, irodának és hivatalnak is igen alkalmas. Értekezhetni Csapó-utca 10. sz. alatt az udvarban, földszinti lakás.

Aki vaguont akar

szerezni, csak Bohn-féle cseréppel fedi épületeit, mivel ez a jelenkor legjobb fedő-anyaga. A Bohn-féle cserép és mindenféle építkezési anyagok legjutányosabb á mellett beszerezhetők

Schiffmann Salamon

raktárában
Debreczen, Pesti-utca 3. szám.
Telefon 852. sz.

Felhívom a n. é. közönség b. figyelmét ujonnan berendezett gyáramban nickelező, vörösrézező, ezüstöző, aranyozó és fémsziszoló

különosztályára

mindenféle czélokra.

Orvosi műszerek, háztartási disztárgyak, katonaság részére kardok, bajonettek, fegyverek, sarkantyuk. — Kocsigyártók és butorgyárosok részére vezeték nickelezése gyorsan és jutányosan

FÖLDVÁRI L.

Debreceni Első Elektrotechnikai gyár
Széchenyi-u. 55. Telefon 816.
iroda és tüzlet: Piac-utca. Telefon-interurban 168.

Nap- és Esőernyő

gyári raktár
Debreczen, Sas-utca 3. sz.

Raktáron tartok és készítek mindennemű ernyőket, leggyeszerűbbtől a legdivatosabb kivitelben, javítások és áthuzások olcsón és pontosan eszközöltenek. A n. é. közönség pártfogását kérve, tisztelettel

Wiener Herman

nap- és esernyő készítő
Debreczen,
Sas-utca 3-ik szám.

12888/1911.

Árverési hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város Tanácsa közhírré teszi, hogy az alább megnevezett házak üzlethelyiségek és földek bérbeadására a f. évi augusztus hó 23-án, azaz szerdán d. e. 9 órakor a városháza nagy tanácstermében nyilvános árverés fog tartatni

A bérbeadandók a következők:

1. Deák Ferencz-utca 19-ik számú házban levő összes helyiségek, u. m: 6 szoba, 2 előszoba, konyha és mellékhelyiségekből álló lakás az 1911. évi nov. hó 1-től, az 1914. évi május hó 1-ig terjedő időre; kikiáltási ár: 1500 korona.

2. Bethlen utca 37-ik számú házban levő 6 szoba, konyha, műhely, pince és faskamarából álló lakás az 1911. évi nov. hó 1-től, 1914. évi nov. hó 1-ig terjedő időre; kikiáltási ár: 900 korona.

3. Kut-utca 140-ik számú házban levő utcai üzlethelyiség, sütőház (kemencékkel), utcai lakószoba, konyha és mellékhelyiségekből álló lakás az 1911. évi szept. hó 1-től 1914. évi május hó 1-ig terjedő időre; kikiáltási ár: 900 kor.

4. Wesselényi tér 10-ik számú házban levő alábbi helyiségek az 1911. évi szept. hó 1-től az 1914. évi május hó 1-ig terjedő időre;

a) 2 szoba, konyha, kamara és mellékhelyiségekből álló lakás; kikiáltási ár: 400 korona;

b) 2 szoba, konyha, kamara és mellékhelyiségekből álló lakás; kikiáltási ár: 400 korona;

c) műhely és gyári helyiségek; kikiáltási ár 1000 kor.

5. Simonffy-utca 2-ik számú bérházban levő 17-ik számú üzlethelyiség és a 17., 18. és a 19. számú boltok alatt elhuzodó pincehelyiség a f. évi szept. hó 15-től az 1914. évi május hó 1-ig terjedő időre; kikiáltási ár: 1221. kor.

6. Zádor Lajosné és Társától vett kónyai majorsági föld, mely a telekkönyv szerint 12 hold, 168 négyszögöl területű, az 1911. évi okt. hó 1-től 1914. évi okt. hó 1-ig terjedő 3 évre; kikiáltási ár: 400 korona.

7. Perge-féle József kir. h.-utcai ház utáni 2 hold, 700 négyszögöl területű ondódi szántóföld eladása felett; kikiáltási ár 2400 korona.

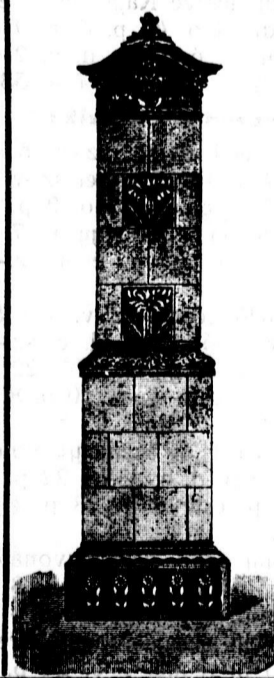
Az árverelők tartoznak az árverés napján az árverelőbizottságnál a kikiáltási ár 10 %-át készpénzben letenni.

Az árverési feltételeket a számvevőségnél a hivatalos órák alatt az érdeklődők által megtekinthetők.

Kelt Debreczen, 1911. évi augusztus hó 10.

Városi Tanács.

Telefon sz. 29.

Tóth Gyula

vaskereskedése Debreczenben
Piacz-utca 20. szám.

Legnagyobb raktár hazai és Budweisi gyártmányu

porcellán kályhákban,

valamint Meidingi rendszerű és

folytonégő kályhákban.

Vasbutorok, gyermekágyak és kocsik, fürdőkádak, jég szekrények, fényezett fémárúk és konyhafelszerelések, tornyos és francia, valamint porcellán burkoltu konyhák.

Szerszámok minden iparághoz, építési vasalások, vasgerendák stb.

Árlap 1000-nél több ábrával ingyen és bérmentve

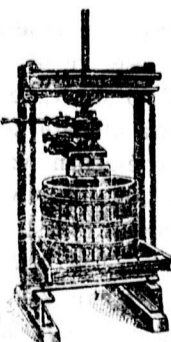
Fegyverek és vadászati felszerelési cikkek különlegességi raktára.

Külön képes árlap ingyea és bérmentve.

„URSUS” borsajtók

a legerősebb felső nyomású aczélgerenda rendszerben 3 erőáttétellel:

tömlők fejtőcsapok és pincze-felszerelések.

SALVATOR

Gummi-sarkak

Világ-cikk

Utólérhetetlen tartósságú.

Mindenütt kapható!

Vezérképviselő: Hermann Hirsch, Wien, VI/3